

Burgemeester en Wethouders
Gemeente Bellingwedde
Hoofdweg 2
9698 AE Wedde

Betr.: Borg te Wedde

Wijk bij Duurstede, 12 februari 2007

Geacht College,

De Nederlandse Kastelenstichting heeft kennis genomen van uw plannen omtrent de verkoop en/ verkoop in erfpachtstelling van het in uw gemeente liggende gemeentelijk monument, de Borg te Wedde. Hieromtrent zouden wij het volgende willen opmerken.

De Nederlandse Kastelenstichting (NKS), opgericht in 1945 op initiatief van de Rijksoverheid, stelt zich als doel het bevorderen van het behoud van Nederlandse kastelen en historische buitenplaatsen, het omringend historisch groen, alsmede de archeologische resten van deze gebouwen.

Dit doet de stichting door wetenschappelijk onderzoek, publicatie, educatie en informatieverschaffing. Daarnaast komt de stichting op voor kastelen en historische buitenplaatsen die op enigerlei wijze worden bedreigd. Voor meer informatie verwijzen wij u naar de website van de stichting www.kastelen.nl.

Na informatie te hebben ingewonnen zowel binnen uw ambtelijk apparaat als met andere direct betrokkenen willen wij u laten weten ons zorgen te maken over de toekomst van deze 14de -eeuwse burcht.

Wij wijzen er u waarschijnlijk ten overvloede op, dat de Borg te Wedde één van de oudste nog bestaande versterkingen is in het noorden van ons land en dat de burcht zowel in de regionale als in de landelijke geschiedenis een belangrijke rol heeft gespeeld. De borg is een monument van landelijke orde en het waard om goed te behouden.

Een monument blijft in het algemeen goed behouden wanneer het een verantwoorde en passende functie krijgt.

Kastelen en buitenplaatsen zijn het meest gebaat bij een goede, zorgvuldige bewoning met daarnaast eventueel een lichte vorm van exploitatie. Dat uitsluitend bewoning niet altijd mogelijk is moeten wij echter wel erkennen.

Ondanks hun robuuste uiterlijk zijn kastelen en historische buitenplaatsen kwetsbare monumenten die voortdurend zorg behoeven, een feit dat u zeker bekend is. Iedere vorm van onverantwoorde (over)exploitatie kan een negatief gevolg hebben.

Nederlandse Kastelenstichting
Markt 24
3961 BC Wijk bij Duurstede

Tel. 0343 57 89 95
Fax. 0343 59 14 03

www.kastelen.nl
info@kastelen.nl

Postbank 334513
ABN AMRO 47 07 59 267
KvK 's-Gravenhage 41149488

Wij maken ons er zorgen over dat in het geval van de Borg te Wedde over-exploitatie zal gaan plaats vinden indien de huidige plannen inderdaad doorgang zullen vinden.

De Borg te Wedde heeft een aantal specifieke elementen waarmee bij het geven van een nieuwe functie beslist rekening moet worden gehouden.

1. Wedde is van oorsprong een woontoren. Daarvan waren er veel in ons land. Er waren er echter maar enkele die binnen een ringmuur stonden. Wedde is daar een van.
2. Wedde is een van de weinige burchten in ons land waar uit tijdelijke verdedigingswerken, zoals aarden wallen, vanuit de 15de en 16de eeuw echte artilleriesforten ontstonden, gebouwd uit baksteen. Voorbeeld is ondermeer het kasteel van Breda. Beter dan bij Breda dit het geval is, zijn de verdedigingswerken van Wedde (een aantal overhoeks geplaatste vierkante bastions verbonden door, alweer, een ringmuur opgeworpen door Karel van Gelre in 1532), gedocumenteerd. Het werd een residentie met een duidelijke scheiding tussen het wonen en verdedigen.
3. Wedde is een heel charmant voorbeeld van een tweebeukig huis met een sierlijke traptoren en een rijk gedecoreerde hoofdingang. In de zuidelijke vleugel bevindt zich nog het muurwerk van de oorspronkelijke 14de-eeuwse woontoren.
4. Het beantwoordt geheel aan de renaissancistische bouwpraktijk van de 16de eeuw.

Behalve de genoemde belangrijke bouwhistorische aspecten moet ook de grote rol die Wedde in de regionale en landelijke geschiedenis heeft gehad zwaar mee spelen hoe er in de toekomst met de borg zal worden omgegaan.

Vanwege al deze bijzondere kenmerken moet de borg met zorgvuldigheid worden benaderd. Helaas zijn er door verschillende restauraties veel belangrijke oorspronkelijke elementen verloren zijn gegaan. Daarom is het des te meer van belang datgene wat er nog is te behouden. Op grond van de door ons ingewonnen informatie betreffende de nieuwe bestemming van de Borg hebben wij redenen om voor de toekomst van de Borg te vrezen

Er zijn goede alternatieven voor de huidige plannen met de Borg te Wedde. De Nota Belvedere geeft ons de mogelijkheden (ook de financiële) om het gebouwde monument te laten fungeren als de ruimtelijke cultuurdrager van zijn omgeving, ingepast in de geschiedenis van de stad en de regio. Hierdoor vergroot bovendien de kwaliteit van de omgeving. Geheel in de lijn van de Nota Belvedere worden zo rondom de ruïne van Teylingen plannen ontwikkeld die het monument zelf alsook de directe omgeving historisch verantwoord laten herleven. De bedoeling is burcht en omgeving tot een toeristische trekpleister te maken, recht doend aan de historie. Voor Westervold en voor Groningen heeft de Borg te Wedde alles om een dergelijke cultuurdrager te kunnen worden.

De NKS heeft onderzoek gedaan naar de mogelijkheden om kastelen en buitenplaatsen een goede nieuwe functie te laten geven. Veel is mogelijk. Een goed plan zal zeker worden beloond met een toereikende subsidie volgens de richtlijnen van de Nota Belvedere. Wij zijn gaarne bereid u in deze van advies te dienen.

Wij hopen met het bovenstaande u een handreiking te hebben gedaan om de toekomst van de borg veilig te stellen en vertrouwen op een wijze besluitvorming.

Met de meeste hoogachting
Nederlandse Kastelenstichting,

Mevr. drs. J.M.M. Wielinga, directeur

Cc.: Waterschap Hunze en Aa's
De heer R.Caderius van Veen